

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarpat.gov.ua, e-mail: central@ecozakarpat.gov.ua, код ЄДРПОУ 38766364

№ _____

На № _____

від _____

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

**Товариство з обмеженою
відповідальністю «Термал-Стар»,
код ЄДРПОУ 32123738
89442, Закарпатська область,
Ужгородського району,
с. Нижнє Солотвино, 226**

(заявник та його адреса)

04.02.2021

(дата видачі)

152/02-02

(номер висновку)

20201146877

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

№ 147/02-02 від 03.02.2021

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

**з оцінки впливу на довкілля
видобування (питних та мінеральних) підземних вод
Нижнесолотвинського родовища**

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6–7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності з видобування питних та мінеральних підземних вод Нижнесолотвинського родовища (далі – планована діяльність) встановлено, що:

процедуру оцінки впливу на довкілля планованої діяльності розпочато 04.11.2020 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля – №20201146877) та 28.12.2020 внесено до Єдиного реєстру звіт з оцінки впливу

на довкілля планованої діяльності (далі – Звіт з ОВД) і оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність оприлюднено на веб-сайті департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації, опубліковано в газетах: Панорама №37 (10113) від 05.11.2020 та Вісник Хустщини №75-76 (10537-10538) від 07.11.2020 року;

оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД було оприлюднено на веб-сайті департаменту, опубліковано у Віснику Хустщини № 1-2 (10553-10554) від 02.01.2021 та Панорама № 44 (10119) від 29.12.2020;

повідомлення про плановану діяльність та оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля розміщувалось на дошці оголошень Баранинської сільської ради, с. Руські Комарівці (надані фотодокази);

тривалість громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності склала 25 робочих та тривало до 02.02.2021;

громадське обговорення планованої діяльності проводилося у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у т.ч. в електронному вигляді) відповідно до Закону України «Про внесення зміни до статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 18 червня 2020 року № 733-IX. Громадські слухання планованої діяльності не проводилися, не призначалися;

протягом громадського обговорення планованої діяльності письмові зауваження та пропозиції (у тому числі в електронному вигляді) до департаменту не надходили.

Планова діяльність, тип, основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Відповідно до Звіту з ОВД планованою діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю «Термал-Стар» є видобування підземних вод Нижнесолотвинського родовища з метою забезпечення лікувальних та госпитальних потреб санаторного комплексу «Термал-Стар».

З 2007 Нижнесолотвинське родовище розробляється ТОВ «Термал-Стар» діючими водозабірними свердловинами №№ 32-Т, 852, 5-07 та з 2013 – додатково свердловинами № 3-К та № 4-К. Географічні координати свердловин (ПнШ, СхД) становлять: № 32-Т - 48° 33' 43", 22° 25' 58"; № 32-Д - 48° 33' 42.4", 22° 25' 59.8"; № 852 - 48° 33' 49.6", 22° 25' 42.9"; № 5-07 - 48° 33' 46.8", 22° 25' 54.8"; № 3-К 48° 33' 41.3", 22° 26' 02.7"; № 4-К - 48° 33' 36.2", 22° 25' 59.5". Балансові експлуатаційні запаси мінеральних лікувальних підземних вод Нижнесолотвинського родовища у відкладах міоцену в кількості 65 м³/добу підраховані станом на 01.10.2012 подані на розрахунковий строк 25 років (протокол ДКЗ України від 16 квітня 2013 року № 2895).

Нижнесолотвинське родовище підземних вод розташовано на північній околиці с. Нижнє Солотвино Ужгородського району, землі якого відносяться до с. Руські Комарівці Баранинської ОТГ Ужгородського району Закарпатської області. Відстань до м. Ужгорода складає 15 км, до м. Мукачева – 35 км.

Безпосередньо на території родовища розташований санаторний комплекс «Термал-Стар», який використовує розвідані підземні води з метою організації лікувального процесу. Площа земельної ділянки, яку орендує підприємство, становить 4.6801 га (договір оренди земельної ділянки від 16.07.2009 з Русько-Комарівською сільською радою, строком дії оренди 49 років). Площа гірничого відводу складає 40.32 га.

В геоморфологічному плані Нижнесолотвинське родовище розташоване в межах незаселеної території, зайнятої лісовим масивом Карпат, у долині правого припливу струмка Солотвинський, який впадає в р. Цигань, що є правою притокою р. Латориця. Площа водозбору - 55 км², ширина долини – 25-400 м, із загальним зростанням від витоків до гирла. Район родовища розташований в межах південного схилу низькогірного акумулятивного рельєфу Вигорлат-Гутинського вулканічного пасма Закарпатського прогину. Межі третього поясу санітарної охорони (надалі - III поясу ЗСО) родовища проведені по вододілу басейну стоку (котловини) вказаної притоки і займають площу біля 136.1 га. Територія II-го поясу ЗСО знаходиться в пригірловій, нижній частині долини правої притоки, безпосередньо в її заплаві та на правому та лівому схилах до вододілів. Територія родовища – плоска долина з крутими схилами, нахилена на південний схід. Абсолютні висоти поверхні родовища від 177-180 м до 165-160 м. Вододіли увалів знаходяться на абсолютних висотах 200-270 м. Поверхневий та підземний стік спрямований на південний схід, в бік долини р. Тиса. Нижня частина території родовища – підлісся Карпат, складена галявинами та чагарниками та осушена відвідними меліоративними каналами. Грунтові води району мають спорадичне поширення і залягають у верхній частині вивітрілого розрізу. Водовмісні породи складені переважно делювієм, які нижче переходять в гравійно-глинисті туфи, потужністю 2 – 3 метри. При інтенсивних атмосферних опадах вони насичуються вологою і набухають до стану пливуну. Водонесний горизонт має значний пластовий тиск, який зумовлює високі усталені рівні вод над його покрівлею, до + 90-100 м, що теж сприяє захищеності підземних вод.

Підставами водокористування питними та мінеральними підземними водами Нижнесолотвинського родовища, згідно Звіту, є: спеціальний дозвіл на користування надрами від 08.06.2007 № 4266 наданий Держгеонадра України з метою видобування підземних мінеральних вод свердловини № 32-Т Нижнесолотвинського родовища, строком на 20 років (переоформлений наказом від 04.09.2015 № 266); протокол ДКЗ України від 16.04.2013 № 2895 про затвердження експлуатаційних запасів лікувальних мінеральних підземних вод; дозвіл на спецводокористування виданий Державним агенством водних ресурсів України від 11.11.2019 №302/ЗК/49д-19 строком дії до 11.11.2021; проєкт гірничого відводу та акт про надання гірничого відводу від 14.08.2009 № 1598; проєкт зон санітарної охорони Нижнесолотвинського родовища, затверджений Закарпатською обласною радою від 25.02.2011 № 174; проєкт технологічної схеми розробки водозабірної ділянки Нижнесолотвинського родовища, де розташовані свердловини № 32-Т (32-Д), затверджений Держгірпромнаглядом по Закарпатській області від 15.10.2013 № 07-05/1323; медичний (бальнеологічний) висновок та інструкції щодо лікувальних

властивостей мінеральних лікувальних вод.

Ділянка питних підземних вод розробляється свердловинами №№ 852, 5-07, 3-К та 4-К (резервна), що розташовані на території оздоровчого комплексу «Термал-Стар», с. Н. Солотвино, Ужгородського району, стр. Солотвинський, басейн р. Латориця на підставі дозволу на спеціальне водокористування від 11.11.2019 №302/ЗК/49д-19 наданого Держагенством водних ресурсів України з метою забезпечення потреб господарсько-питного водопостачання. Забір здійснюється продуктивністю 54.0 м³/год, а саме:

свердловина № 852 (1988) прісних підземних вод пробурена глибиною 121.5 м. В інт. 76.5 – 121.5 м розкритий водоносний горизонт питних підземних вод в верхній частині утворень анталівського вулканогенного комплексу (N1an). Статичний рівень + 5 м вище поверхні землі. При пониженні 18.8 м дебіт складає 8.0 дм³/год (691.2 м³/добу). Температура води T= +17⁰С;

свердловина № 5-07 прісних підземних вод глибиною 150 м. В інтервалі 76.5-121.5 м розкритий горизонт питних підземних вод анталівського вулканогенного комплексу. Гідрогеологічні показники: статичний рівень 12 м нижче поверхні землі. При пониженні 2 м дебіт складає 9.0 дм³/год (780 м³/добу); T= +17⁰С. Водоносний горизонт розкритий з глибини 118 м;

свердловина № 3-К прісних підземних вод глибиною 325 м пробурена на віддалі 85 м від св. № 32-Т на південь. Водоносний горизонт розкритий з глибини 273 м. Гідрогеологічні показники: статичний рівень + 1 м вище поверхні землі. При пониженні на 17 м дебіт – 144 м³/добу. T= + 28⁰С;

свердловина № 4-К (резервна) прісних підземних вод глибиною 138 м пробурена на віддалі 320 м від св. № 5-07 та 500 м від св. № 852, абсолютна висота гирла 127.5м. Цементування затрубного простору полімерних труб проведено в інт. 80 – 0.0 м. Гідрогеологічні показники: статичний рівень + 2 м вище поверхні землі. При пониженні 3 м дебіт 144 м³/добу T= + 16.5⁰С. Мінералізація води – до 0.2–0.4 г/дм³.

Мінеральні підземні води розкриті на глибинах більше 500 м. Мінеральні води родовища від поверхні перекриті двома потужними водоносними комплексами анталівської світи та водотривкою глинистою товщею доробратівської світи, як надійно захищені, загроза забруднення яких практично відсутня. Гідрогеологічні умови водоносного горизонту характеризуються важкуватим водообміном, який сприяє відносно високій мінералізації води (до 12-14 г/дм³) та значному пластовому напору (до +590 м). Ділянка мінеральних підземних вод розробляється водозабірною свердловиною № 32-Т та спостережною св. № 32-Д з метою забезпечення лікувальних потреб санаторного комплексу, а саме:

свердловина № 32-Т мінеральних підземних вод (пробурена 1995) глибиною 640 м. В інтервалі 592–630 м розкритий тріщинуватими та кавернозними андезитами доробратівської світи, з яких виведена термальна вуглекисла кремниста борна хлоридна натрієва лікувальна вода з мінералізацією біля 12 г/дм³. При максимальних відборах температура води на гирлі свердловини досягає до T= +42⁰С і відповідає пластовій температурі на глибині 640 м;

свердловина № 32-Д мінеральних підземних вод (2008-2009) глибиною 640

м пробурена на відстані 25 м від св. № 32-Т. В інт. 577-61 – 0.5 м – тріщинуваті та кавернозні андезити доробратівської світи, які вміщують вуглекислі кремністі борні хлоридні натрієві лікувальні води середньої мінералізації в інт. від 10–14 г/дм³. Хімічний склад мінеральних вод в обох свердловинах ідентичний. З метою зниження втрат температури пластової води на гирлі свердловини та усунення корозії сталевих обсадних труб, в стовбур свердловини додатково встановлені полімерні труби в інт. 0.0–75 м типу ПНП діам. 160x10 мм та інт. 150–580 м типу ВПХ діам. 125 x 5.4 мм.

Гідромінеральне господарство по видобутку, зберіганню та транспортуванню підземних вод складається з: надкаптажних споруд підземного типу (бетонні камери) на свердловинах №№ 32-Т та 32-Д та надземного типу (цегляні споруди) на свердловинах №№ 852, 5-07, 3-К та 4-К; підземного водогону мінвод від свердловин до лікувального корпусу; підземного водогону питних підземних вод від свердловин до водоспоживачів санаторного комплексу (готельні номери, сауна, лікувальний корпус, кафе). В каптажних спорудах розташовані контрольно-вимірювальні прилади та запірна арматура. Водозабірні свердловини обладнані лічильниками, показання яких контролюються вимірами дебіту об'ємним способом з допомогою ємностей. Видобуток проводиться електричними насосами типу «Pedrollo», що встановлені на глибині 50-150 м; водопідйомними полімерними трубами діаметром 40 мм; підземними водогонами з полімерних труб утепленими ізоляційними матеріалами.

Скид умовно чистих стоків від плавальних басейнів з мінводою та водолікарні після лікувальних процедур здійснюється через відстійник з дезинфікатором у каналізаційну систему санаторію. Забруднені питні води відводяться на власні очисні установки глибокої біологічної очистки: «Біотал-100», «Білідер100», «Біотал-40», «Біотал-6» та «Біотал-3», загальною потужністю 249 м³/добу у водозбірний канал і одним береговим скидом у струмок Солотвинський, який в межах с. Нижнє Солотвино використовується як побутово-комунальний канал. Скид відпрацьованих вод та нормативи ГДС погоджені органами нагляду та контролюються.

Для забезпечення природного складу і якості підземних вод, в першу чергу області живлення водоносного горизонту та безпосередньо ділянки видобування підземних вод необхідний захист водоносних горизонтів від забруднення. Навколо водозабору організується зона санітарної охорони (далі - ЗСО), в якій здійснюються спеціальні заходи, що виключають можливість їх забруднення. Зони санітарної охорони Нижнесолотвинського родовища підземних вод впорядковані відповідно до затвердженого проекту зон ЗСО. Межі I-го поясу ЗСО (зона суворого режиму) на теперішній час займає майданчик розташування свердловини № 32-Т, дублера св. №32-Д, водогону між ними і має форму близьку до еліпса розміром 25 x 35 м та охоплює безпосередньо гирло водозабірних свердловин та найближчі майданчики навколо них. На свердловинах – бетонні каптажні споруди (камери) підземного типу розміром 3x2.5x3 м; гирла свердловин закриті герметичними оголовками. Територія зони огорожена залізною сіткою та живоplotом, вирівняна та засіяна травою, під'їзні доріжки до свердловин підготовлені до бетонування,

поверхневі води відводяться стічними канавами. Висока ступінь захищеності водоносного горизонту і його високий гідравлічний напір, як в природних умовах так і при експлуатації, виключають можливість будь-якої фільтрації забруднення з поверхні. За весь час експлуатації свердловини № 32-Т (1996-2020) санітарно-мікробіологічний стан видобутих мінеральних вод завжди був задовільний і відповідав вимогам ГСТУ 42.10-02-96.

У зоні впливу об'єкту господарської діяльності відсутні території та об'єкти, що внесені до державного й місцевого реєстру природно - заповідного фонду, території, перспективні для заповідання.

Технічні альтернативи діючих водозаборів Нижнесолотвинського родовища не розглядаються, тому що інших можливостей водопостачання лікувальних та госпитальних потреб санаторного комплексу ТОВ «Термал-Стар», розташованого у с. Нижнє Солотвино, немає. На теперішній час діючі водозабори мінеральних вод (св. №№ 32-Т та 32-Д) та питних підземних вод (св. №№ 852, 5-07 мт, 3-К та резервна 4-К) повністю забезпечують потреби санаторного комплексу гідромінеральними ресурсами. Експлуатацію Нижнесолотвинського родовища планується продовжити наявним фондом водозабірних свердловин у обсягах оцінених та затверджених запасів, які в повній мірі задовольняють потреби оздоровчого комплексу.

Можливі впливи планованої діяльності на довкілля включають:

землі. Забруднення земель не відбувається. Вилучення земельної ділянки тільки для влаштування І-го поясу ЗСО свердловини та водозабірної споруди. Просторовий масштаб впливу від видобування підземних вод на землі оцінюється як місцевий (локальний), часовий масштаб – постійний, змін в стані земель не відбувається;

грунти. При видобуванні підземних вод ґрунти не використовуються, опосередковано вплив на ґрунти не здійснюється;

водне середовище. Відвід умовно чистих стоків (мінвода) здійснюється у відстійник і далі у санаторний побутово-комунальний канал, який впадає одним береговим скидом у стр. Солотвинський; госпобутові та питні стоки проходять очистку на власних очисних спорудах глибокої біологічної очистки і після відстійника змішуються з відпрацьованими мінеральними водами та поверхневими і дощовими водами, скидаються у стр. Солотвинський Скиди забруднених стоків контролюється проведенням фізико-хімічних аналізів лабораторією «Комерц»;

підземні води. Змін якості видобутих вод не очікується. Будь-які зміни якості видобутих підземних вод Нижнесолотвинського родовища практично відсутні;

джерела можливих викидів – труби витяжної вентиляції плавальних басейнів, водолікарні та господарських споруд. Обігрів приміщень в холодну пору року – від газових котлів. На території санаторію є три декоративні печі та три каміни. При потребі використовуються електронагрівачі. В процесі планованої діяльності в атмосферне повітря здійснюватимуться викиди наступних забруднюючих речовин: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (пил), діоксиду вуглецю в кількості що не перевищують дозволених

величин;

біорозмаїття. При видобуванні підземних вод Нижнесолотвинського родовища підземних вод вплив на біорозмаїття не здійснюється;

об'єкти природного заповідного фонду в межах планованої діяльності відсутні;

шумове, вібраційне, світлове, теплове, радіаційне забруднення, а також випромінювання – відсутнє;

вплив на мікроклімат району практично відсутній;

об'єкти культурної спадщини в межах території провадження планованої діяльності відсутні;

Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації враховуючи дані, наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме, що:

планована діяльність. Проведення планованої діяльності ТОВ «Термал-Стар» передбачає видобування питних та мінеральних підземних вод Нижнесолотвинського родовища з метою забезпечення господарсько-питних та лікувальних потреб санаторного комплексу ТОВ «Термал-Стар».

Нижнесолотвинське родовище підземних вод в північній околиці с. Нижне Солотвино Ужгородського району, землі якого відносяться до с. Руські Комарівці Баранинської ОТГ Ужгородського району Закарпатської області. На території родовища розташований санаторний комплекс «Термал-Стар», який використовує розвідані підземні води з метою організації лікувального процесу. Площа земельної ділянки, яку орендує підприємство, становить 4.6801 га (з них під будівлями – 0.0716 га, під проїздами та площадками – 3.7531 га, води – 0.8554 га). Підставою землекористування є: договір оренди земельної ділянки від 16.07.2009 з Русько-Комарівською сільською радою, строком дії оренди 49 років. Площа гірничого відводу складає 40.32 га.

Експлуатаційні запаси мінеральних підземних вод Нижнесолотвинського родовища затверджені в обсязі 65 м³/добу (протокол ДКЗ України від 16 квітня 2013 № 2895) як слабкотермальні-термальні слабковуглекислі кремнієві борні хлоридні, гідрокарбонатно-хлоридні натрієві середньо-високомінералізовані, слабкокислі для використання в лікувальній практиці при зовнішньому застосуванні

При здійсненні планованої діяльності експлуатуються водоносні горизонти, які залягають у тріщинуватих утвореннях анталівського вулканічного комплексу та подошві доробратівської світи. Глибина залягання питних вод до 320 м, мінеральних до 640 м. За санітарними показниками питні підземні води свердловин №№ 852, 5-07, 3-К та 4-К відповідають вимогам ДСанПіну 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». Видобуті мінеральні води свердловин № 32-Т(32-Д) - нормативам ДСТУ 878-93 «Води мінеральні фасовані. Технічні умови». Забруднення водоносних горизонтів внаслідок їх експлуатації не відбувається. Наявні паспорти на слідуючі свердловини: розвідувально-експлуатаційної №32-Д (дублера пошукової св. № 32-Т (Львів, 2009); св. № 852 (Берегово, 1988); св. № 5-07-мт (Берегово, 2007); св. № 3-К та № 4-К (Львів, 2013).

Враховуючи особливості формування гідрогеологічних умов прісних та термальних вуглекислих мінеральних вод Нижнесолотвинського родовища проектом передбачається, що межі гірничого відводу (охорони) надр повинні просторово обіймати весь „купол” гідронапірної інжекційної системи, який контролюється зоною глибинного розлому та проходить по правому схилі долини стр. Солотвинський. Площина проектного гірничого відводу на плані земної поверхні позначена кутовими точками № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 і складає 40.3 га. Глибина меж гірничого відводу інт. 0–640 м від поверхні землі;

вплив на здоров'я населення – допустимий вплив. Соціальний ризик оцінюється як «прийнятний»;

вплив на стан фауни, флори, біорізноманіття – негативний вплив не передбачається. Вплив на рослинний покрив та фауну відсутній;

вплив на ґрунти, земельні ресурси (у тому числі вилучення земельних ділянок) – потенційного впливу планованої діяльності та ґрунти не передбачається. Розробка родючого шару ґрунту не передбачається. Негативний вплив відсутній. На території розміщення водозабірних свердловин забезпечено дотримання розроблених санітарних заходів в межах I-го, II-го та III-го поясів ЗСО. Заходи щодо зменшення негативного впливу на ґрунти та геологічне середовище: дотримуватись меж відведених земельних ділянок для ведення планованої діяльності; обстеження території родовища з метою своєчасного виявлення несприятливих геодинамічних процесів (просадку ґрунту, зсувів); озеленення I зони санітарної охорони – засівання трав, насадження дерев.

Зона суворого режиму (I пояс ЗСО) займає майданчик розташування св. № 32-Т, свердловини дублера №32-Д, водогону між ними та має форму близьку до еліпса розміром 25 на 35 м. Територія зони огорожена залізною сіткою та живоплотом, вирівняна та засіяна травою. Під'їзні доріжки до свердловин підготовленні до бетонування.

Для водозабірних свердловин №№ 852, 5-07, 3-К та 4-К, які експлуатують водоносний горизонт верхньої частини розрізу вулканітів анталівського вулканогенного комплексу верхнього неогену в інтервалі 70-150 м, зона суворого режиму встановлюється мінімальних розмірів 15 x 15 м (I пояс ЗСО), рівня «А».

Межі II поясу ЗСО (зона обмежень мікробного режиму) регламентується у відповідності до санітарного стану території водозабірної ділянки формування промислових покладів підземних вод. Межі гірничого відводу Нижнесолотвинського родовища для розробки родовищ мінеральних вод встановлюються у площині II поясу ЗСО у відповідності з роз'ясненнями комітету Держнаглядохоронпраці України від 23.10.1995 за № 06-03/4446. В умовах Нижнесолотвинського родовища II пояс ЗСО займає площу формування мінеральних вод родовища, яка обмежена вододілами струмка та потребує санітарного захисту та на плані має вигляд неправильного багатокутника, витягнутого повздовж долини струмка. У звіті наведено координати кутових точок межі другого поясу ЗСО. Загальна довжина периметра меж виділеної II поясу ЗСО складає 2425 м, площа – 40.3 га.

Територія третього поясу ЗСО складається з двох частин: північно-західної

та східної. Межі першої частини охоплюють площину східного схилу вододілу з якого можливий поверхневий змив до водозабірних ділянок. На півдні до території санітарного захисту включений північний схил безіменної гори з вершиною 222 м. Межі другої частини повністю співпадають з межами II-го поясу ЗСО. Загальна довжина периметра меж III поясу ЗСО складає 4868 м. Площа біля 136.1 га. Проект зон санітарної охорони ділянки Нижнесолотвинського родовища підземних вод (свердловини № 32-Т (№ 32-Д), № 852, № 5-07 мт), затверджений Закарпатською обласною радою 3 сесією 6 скликання від 25.02.2011 № 174. Межі III поясу ЗСО (спостережень, або обмежень хімічного забруднення) встановлюються для захисту підземних вод від можливого попадання хімічного забруднення і обґрунтовуються гідрогеологічними та геоморфологічними умовами. У межах III поясу ЗСО забороняються роботи, які можуть негативно впливати на природне середовище, сприяти розвитку процесів ерозії та погіршувати санітарний стан родовища.

вплив на водне середовище. Під час провадження планованої діяльності водопостачання мінеральною водою здійснюється із свердловини № 32-Т (32-Д). Питних підземних вод із свердловин: №№ 852, 5-07, 3-К та 4-К (резервна). Водовідведення відпрацьованих у плавальних басейнах мінеральних вод та водолікарні, як умовно чистих, здійснюється у відстійник і далі у санаторний побутово-комунальний канал, який впадає одним береговим скидом у стр. Солотвинський. Водовідведення господарсько-побутових стічних вод здійснюється на власні очисні установки: «Біотал-100», «Білідер-100», «Біотал-40», «Біотал-6» та «Біотал-3», загальною потужністю 249 м³/добу і далі у відстійник, де змішуються з відпрацьованими мінеральними водами та поверхневими і дощовими водами, і скидаються у стр. Солотвинський. Результати контрольних вимірювань забруднюючих речовин у пробах вод вище та нижче берегового скиду підтверджують відсутність перевищень гранично-допустимих концентрацій затверджених дозволом на спеціальне водокористування;

вплив на підземні води. При реалізації планованої діяльності експлуатуються водоносні горизонти, що залягають у тріщинуватих утвореннях анталівського вулканічного комплексу та підшві доробратівської світи. Глибина залягання питних вод до 320 м, мінеральних до 640 м. За всіма своїми санітарними показниками питні підземні води свердловин №№ 852, 5-07, 3-К та 4-К відповідають вимогам ДСанПіну 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». Видобуті мінеральні води свердловин № 32-Т(32-Д) - нормативам ДСТУ 878-93 «Води мінеральні фасовані. Технічні умови». Забруднення водоносних горизонтів внаслідок їх експлуатації не відбувається. Змін якості видобутих вод не очікується. Це підтверджується результатами вимірювань вмісту забруднюючих речовин у пробах підземних вод, який проводиться у постійному режимі. В цілому вплив на фізико-хімічні властивості води і бактеріологічний стан оцінюється як низький. Будь-які зміни якості видобутих підземних вод Нижнесолотвинського родовища практично відсутні;

вплив на атмосферне повітря – незначний та допустимий вплив.

Джерелами потенційного впливу на повітряне середовище є труби газових котлів, камінів, мангала і печі. Забруднюючі речовини, що викидаються в атмосферу: речовини у вигляді діоксиду вуглецю, в кількості що не перевищують дозволених величин. Для речовин діоксиду азоту та оксиду вуглецю, на які не встановлені нормативи гранично допустимих викидів відповідно до законодавства, встановлюються для кожного джерела викиду окремо величини масової витрати (г/с), наявний Дозвіл Департаменту екології та природних ресурсів на викиди забруднюючих речовин від 27.11.2018 № 2124881802-1274. По розрахунках розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі перевищень на границі санітарно захисної зони не спостерігається;

поводження з відходами – незначним джерелом забруднення ґрунтів може стати побутове сміття. З метою запобігання негативного впливу на ґрунти передбачено контейнери для побутових відходів з подальшою їх передачею іншим власникам згідно укладених договорів з метою їх подальшого зберігання, оброблення, утилізації, знешкодження, захоронення, видалення. Згідно декларації про відходи фактичний обсяг утворення відходів за звітний 2019, становить об'єми (тонн): люмінесцентні лампи (I клас небезпеки) – 0.0201; свинцеві батареї (II клас небезпеки) – 0.015; обладнання, інструменти та голки медичні одноразові (III клас небезпеки) – 0.0201; шини зіпсовані, комунальні відходи змішані, сміття з урн (IV клас небезпеки) – 71.4. Прогнозний обсяг на 2020 по вказаним класам складе відповідно (тонн): 0.02; 0.02; 0.002; 72.0. Заходами щодо мінімізації негативного впливу відходів на навколишнє середовище передбачається правильна організація місць тимчасового зберігання відходів та своєчасне укладення договорів на передачу відходів спеціалізованим організаціям, що мають відповідні ліцензії та дозволи на поводження з відходами;

кліматичні фактори – негативних впливів не передбачається. В результаті планованої діяльності відсутні значні виділення теплоти, інертних газів та вологи, впливи на кліматичні та мікрокліматичні умови навколишнього середовища будуть допустимими. Змін клімату та мікроклімату в бік погіршення в результаті планованої діяльності не очікується;

ландшафт – негативних впливів не передбачається. Вплив видобутку підземних вод на зміни сформованого раніше ландшафту відсутній;

вплив на матеріальні об'єкти, архітектурна, археологічна та культурна спадщина – негативних впливів не передбачається. Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини в районі розташування підприємства відсутні;

соціально-економічні умови – позитивний вплив на місцеву економіку через зайнятість місцевого населення, податкових надходжень тощо;

кумулятивний вплив практично виключений.

Ризики для здоров'я людей внаслідок видобування підземних вод Нижнесолотвинського родовища підземних вод – відсутні. При видобуванні підземних вод в межах утвореної депресійної воронки, що розташована у межах санітарної зони суворого режиму, відбувається зниження напору водоносного

горизонту. В межах сформованої депресійної воронки відсутні території, які мають особливе природоохоронне значення.

Незначний вплив на довкілля можливий лише в результаті виникнення аварійних ситуацій. До аварійних причин відносяться: вихід з ладу насосного обладнання; прориви трубопроводів. Комплекс технологічних, технічних, організаційних рішень та план ліквідації аварій містить перелік необхідних технічних засобів, способи збору і знешкодження забруднюючих речовин, вказівки сповіщення відповідних служб організацій, забезпечує надійну безаварійну роботу об'єктів на родовищі.

Можливий вплив на довкілля, зумовлений виконанням підготовчих і будівельних робіт та провадженням планованої діяльності, включаючи (за потреби) роботи з демонтажу після завершення такої діяльності: на атмосферне повітря - витяжна вентиляція плавальних басейнів; шумовий вплив - при роботі насосного обладнання. на ґрунти - за рахунок утворення відходів; в разі виникнення аварійної ситуації - аварійна розгерметизація водогонів; геологічне середовище, надра - видобуток в обсягах затверджених запасів, при експлуатації свердловин негативний вплив на надра не відбувається; підземні води - вплив при експлуатації свердловини в просторовому масштабі оцінюються як точковий, в часовому – тимчасовий, по інтенсивності – слабкий.

Заходи з експлуатації Нижнесолотвинського родовища передбачають: суворе дотримання та виконання запобіжних заходів; промисловий видобуток води проводити згідно затверджених та апробованих експлуатаційних запасів водозабірної ділянки; встановленого ліміту відбору; проведення гідрогеологічних режимних спостережень, моніторингу змін хімічного складу видобутих вод; проведення санітарно-профілактичних робіт в межах I-го та II-го санітарних поясів ЗСО, ревізії запірної арматури та насосного обладнання, їх ремонт; виконання додаткових умов ліцензії на користування надрами.

Наявний план ліквідації аварій, що містить вказівки сповіщення відповідних служб організацій, які повинні брати участь у ліквідації аварій та наслідків, перелік необхідних технічних засобів.

Моніторинг підземних вод передбачено проводити безпосередньо на водозабірних свердловинах №№ 32-Т (32-Д), 852, 5-07, 3-К та 4-К, що включає режимні спостереження за такими показниками: гідродинамічні показники обсяги водовідборів, рівнів; гідрохімічні показники - хімічний склад, температура, фізичні властивості, мікробіологічна характеристика підземних вод. Результати вимірювань кількості водовідбору та дані про час роботи свердловини заносяться в спеціальні журнали обліку водоспоживання зі щоденною фіксацією величини водовідбору. Виміри рівня підземних вод (спостереження 1 раз/день) перед включенням насоса та температури одночасно з замірами обсягів видобутку фіксуються в польовому журналі спостережень. Спостереження за їх якістю проводяться у відповідності з вимогами ДСанПіН 2.2.4-171-10 „Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною”; за стабільністю хімічного складу мінвод у відповідності з розробленими стандартами та гігієнічними нормативами /ДСТУ 878-93/. Гідрохімічне випробовування, контроль за хімічним складом та санітарним станом видобутої води здійснюється акредитованими

лабораторіями Закарпатського лабораторного центру, СЕС та УкрНДІМтаК; радіологічний аналіз - лабораторним центром Закарпатської області. З метою забезпечення нормативного стану навколишнього середовища та його екологічної безпеки необхідно суворо дотримуватися рекомендованого режиму розробки свердловин, проведення постійного моніторингу показників промислового видобутку та вчасного проведення захисних і відновлювальних заходів,

а також з урахуванням всієї інформації, зауважень та пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення, вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок ймовірних впливів на компоненти довкілля (геологічне середовище, ґрунти, землю, підземні та поверхневі водні ресурси, рослинність, тваринний світ) сукупний вплив планованої діяльності при штатному режимі експлуатації в межах допустимих показників;

за результатами аналізу звіту з ОВД встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на підземні мінеральні ресурси, їх водоносний горизонт та ґрунти. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

виконання умов дозволу на спецводокористування та спеціального дозволу на користування надрами;

чітке дотримання межі територій, що відведені для планованої діяльності;

винести в натуру I-й та II-й пояси ЗСО відповідно проекту землеустрою;

систематичний контроль за санітарним станом території поясів ЗСО;

проведення санітарно-профілактичних робіт в межах поясів ЗСО, ревізії запірної арматури і насосного обладнання, їх технічний ремонт;

суворе дотримання та виконання санітарних заходів, передбачених проектом зон санітарної охорони водозабірної ділянки свердловин, технологічної схеми розробки родовища;

раціональне використання земельних та водних ресурсів;

дотримання вимог Кодексу України про надра, Земельного та Водного кодексів України;

дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами;

дотримання вимог природоохоронного законодавства.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

недопущення розгерметизації гирла свердловин, проривів, пошкоджень трубопроводів та насосного обладнання;

дотримання технологічного регламенту експлуатації свердловин та забезпечення надійного контролю за технічним станом обладнання;

дотримання розробленого та затвердженого плану ліквідації аварійних ситуацій, діючих норм і правил техніки безпеки і природоохоронних заходів планованої діяльності;

забезпечення дотримання вимог чинного законодавства по охороні праці.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів :**

своєчасна та в повному обсязі сплата обов'язкових платежів та екологічного податку до відповідних бюджетів; оплата компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

промисловий видобуток води із свердловин проводити згідно затверджених та апробованих експлуатаційних запасів водозабірних ділянок та рекомендацій розроблених нормативних документів, згідно встановленого дозволу на спецводокористування ліміту відбору;

забезпечити контроль за дотриманням технологічних регламентів виробничої діяльності;

періодичне обстеження території у межах поясів ЗСО та виявлення потенційних джерел забруднення;

контроль за герметичністю оголовку та технічним станом стовбуру свердловин, якістю мінеральної води, цілісністю водогонів (ліквідація протікання води);

у разі виникнення ускладнень при експлуатації свердловин вжити заходи з їх усунення, своєчасне проведення ремонтно-ізоляційних робіт, консервації або ліквідації свердловини;

виконання робіт в межах проектних рішень та дотримання технологій, передбачених при впровадженні планованої діяльності;

проведення гідрогеологічних режимних спостережень, моніторинг змін хімічного складу видобутих вод; проведення санітарно-профілактичних робіт в межах I-го та II-го санітарних поясів ЗСО, ревізія запірної арматури та насосного обладнання, їх ремонт;

виконання додаткових умов ліцензії на користування надрами;

дотримуватись меж відведених земельних ділянок для ведення планованої діяльності; обстеження території родовища з метою своєчасного виявлення несприятливих геодинамічних процесів (просадку ґрунту, зсувів);

озеленення I зони санітарної охорони: засівання трав, насадження дерев; забезпечення звітності за формами 7 ГР та 2 ТП;

якісний склад стічних вод, які відводяться у поверхневий водний об'єкт, повинен відповідати лімітам скидання забруднюючих речовин (ГДС);

дотримання вимог природоохоронного законодавства.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення після проєктного моніторингу , а саме: забезпечити виконання програми моніторингу та контроль щодо впливу на довкілля планованої діяльності відповідно до п. 11 Звіту з ОВД.**

Примітка: Якщо під час провадження планової діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя та здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припинено.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проєктування , а саме: здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності з видобування питних та мінеральних підземних вод Нижнесолотвинського родовища не передбачається.**

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Начальник відділу оцінки впливу на довкілля та моніторингу навколишнього природного середовища

(керівник структурного підрозділу з оцінки впливу на довкілля уповноваженого органу)

Директор департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації

(керівник уповноваженого територіального/заступник керівника уповноваженого центрального органу)

(підпис)

І. О. УРИСЬ
(ініціали, прізвище)

(підпис)

Ю.М. ШПОНТАК
(ініціали, прізвище)

* Якщо здійснювалася процедура оцінки трансграничного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.